

RELAȚII EXTERNE ALE ROMÂNIEI DUPĂ CUCERIREA INDEPENDENȚEI DE STAT, 1878—1900

de ȘERBAN CONSTANTINESCU

Cucerirea independenței de stat de către România, în urma participării la războiul din anii 1877—1878, a dus la creșterea prestigiului său pe plan european și a creat posibilitatea ca masele populare să-și poată dezvolta în condiții mai favorabile atât lupta de eliberare socială, cât și lupta pentru realizarea statului unitar român, idealul secular al poporului nostru.

După Congresul de pace din anul 1878, România începe să ocupe un loc mai important în sfera de interese a marilor puteri europene. Poziția strategică, bogățiile ei naturale au determinat ca marile state capitaliste din Europa să fie preocupate tot mai intens de sporirea influenței lor în țara noastră. Rusia țaristă ar fi vrut să aibă în guvernele din România un prieten sau cel puțin un element neutru, pentru a-și putea extinde influența în Balcani și a contracara acțiunile Austro-Ungariei și Germaniei. Pe de altă parte, Germania și Austro-Ungaria considerau România ca un avanpost al politicii lor expansioniste în Balcani, ca un stat care le oferea mari posibilități de exploatare. Celelalte mari puteri europene au început să se intereseze activ de România în ultimul deceniu al secolului al XIX-lea, mai ales în legătură cu petrolul românesc.

În cuvântarea rostită în mai 1966, la a 45-a aniversare a P.C.R., tovarășul Nicolae Ceaușescu arăta : „Structura economică și socială la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea arăta că România se afla în prima fază a dezvoltării capitalismului“.

Una din consecințele cuceririi independenței de stat a țării noastre a fost și aceea că „nici o putere nu mai avea dreptul de a interveni în afacerile interne ale țării noastre și nici să-i impună sau să-i controleze relațiile externe“¹.

Primele state care au recunoscut independența României au fost Austro-Ungaria și Rusia. Austro-Ungaria s-a grăbit să recunoască înaintea altor state independența statului român, urmărind prin aceasta să atragă mai ușor noul stat sub influența politicii sale. În septembrie 1878, „guvernul austro-ungar a acceptat pe Ion Bălăceanu ca trimis extraordinar și ministru plenipotențiar al României la Viena și a acreditat apoi în aceeași calitate la București pe contele maghiar Hoyos“².

Guvernul Rusiei „a acceptat în noiembrie 1878 ridicarea agenției diplomatice române din Petersburg la rangul de legație și a primit pe generalul Iancu Ghica în calitate de trimis extraordinar și ministru plenipotențiar, acreditând la București pe baronul Stuart“³.

¹ Istoria României, vol. IV, Edit. Academiei, București, 1964, p. 638.

² N. Iorğa, Istoria românilor, vol. X, București, 1939, p. 223.

³ „Monitorul oficial al României, nr. 231 din 17/29 octombrie 1878, p. 5815.

La 27 septembrie/3 octombrie 1878, „baronul Stuart transmitea ministrului de Externe al României traducerea scrisorilor de acreditare, prin care împăratul Alexandru al II-lea îl numea ministru rezident pe lângă Alteța Sa Regală, Monseniorul Prinț Carol I al României. Baronul Stuart a fost primit în audiență oficială la data de 15 octombrie 1878 de către domnitorul României la palatul din București ; cu acest prilej Carol evidențiază colaborarea militară româno-rusă și asigură pe reprezentantul Rusiei de dorința României de a întreține relații de bună armonie și prietenie cordială între cele două țări“⁴.

În cursul anilor 1878—1879 independența României a fost recunoscută de către toate statele vecine. Prin Legea din februarie 1879 au fost ridicate agențiile diplomatice ale României din străinătate la rangul de legații și s-a reorganizat Ministerul Afacerilor Externe. S-au stabilit legații la Atena, Berlin, Belgrad, Constantinopol, Londra, Petersburg, Roma, Viena și mai târziu și în alte state. Deși guvernul român s-a grăbit să ridice și agențiile de la Berlin, Paris, Londra la rangul de legații, numirea miniștrilor german, englez, francez la București era amânată și cu aceasta întârziea recunoașterea oficială a independenței României.

Cele trei puteri europene, în special Germania și Franța insistau ca România să îndeplinească mai întâi prevederile art. 44 din tratatul de la Berlin — acordarea de drepturi civile și politice tuturor locuitorilor țării fără deosebire de naționalitate sau religie. — și abia după aceea urmau să recunoască independența țării noastre. „Realitatea a demonstrat că includerea acestui articol în tratat a servit lui Bismarck drept mijloc de șantaj pentru a obliga guvernul român să răscumpere căile ferate de la acționarii germani grupați în jurul consorțiului Bleichröder-Hansemann — bancheri ce creditau de altfel și guvernul Germaniei“⁵.

După ce Parlamentul a aprobat răscumpărarea în condiții deosebit de grele pentru România (acționarii li s-a dat o sumă de trei ori mai mare decât cea investită), guvernul „Germaniei la 3/20 februarie 1880 (împreună cu Anglia și Franța, care se solidarizase cu ea) a recunoscut independența României și a acceptat transformarea agenției diplomatice de la Berlin în legatie“⁶.

Guvernul Austro-Ungariei a încercat în anii 1878—1879 să se arate ca „amic“ al României, recunoscând după cun am văzut independența țării noastre înaintea altor puteri. El spera la rândul său să obțină concesii mult mai importante din partea României, de exemplu în chestiunea Dunării.

Interpretând unilateral art. 55 al tratatului de la Berlin, Austro-Ungaria dorea să-și asigure controlul navigației pe Dunăre între Porțile de Fier și Galați, adică într-o zonă care nu se afla în interiorul teritoriului austro-ungar. Guvernul României, interesat în dezvoltarea comerțului său, nu a putut accepta pretenția Austro-Ungariei, care leza propriile interese și a propus ca în comisa însărcinată să supravegheze navigația între Porțile de Fier și Galați să intre numai reprezentanți ai statelor riverane, respectiv ai României, Bulgariei și Serbiei. Austro-Ungaria a propus să facă și ea parte din această comisie; să aibă președinția ei și votul său să fie hotărâtor în cazul împărțirii egale a voturilor membrilor comisiei. Aceasta va constitui declanșarea conflictului între București și Viena în chestiunea Dunării.

Cele două părți rămân pe poziții diferite și au apelat la marile puteri pentru rezolvarea diferendului. În disputa aceasta monarhia austro-ungară a reușit să atragă de partea sa principalele mari puteri.

Astfel, Franța al cărui prestigiu diplomatic a scăzut în ochii Europei după anul 1870, devine purtătorul de cuvânt al intereselor habsburgice ; Anglia, care la Paris negocia

⁴ Reprezentanțele diplomatice ale României, București, 1967, p. 214.

⁵ *Ibidem*, p. 232.

⁶ *Ibidem*, p. 232.

un tratat de comerț, s-a aliat poziției Franței; Germania și Italia sprijină Austro-Ungaria, pentru că își susțineau interesele lor. Relațiile dintre România și Austro-Ungaria se înrăutățesc și în cele din urmă, intimidat, guvernul român a început să părăsească poziția fermă pe care o afirmare la începutul ostilităților.

În toamna anului 1883 Austro-Ungaria a renunțat la pretențiile sale la Dunărea de Jos, în schimb a obținut aderarea României la alianța austro-ungară-germană.

În Europa în anul 1879 s-a realizat alianța dintre Germania și Austro-Ungaria, la care va adera în 1882 și Italia. „În urmă, prin intervenția lui Bismarck, se ajunge la formularea unui text definitiv și astfel primul tratat al triplei alianțe fu semnat în Viena la 20 mai 1882 între Germania, Austro-Ungaria și Italia”⁷.

„Politica externă a României după războiul de independență a urmat calea statului european mic, încă neconsolidat și care urmărea prin politica sa să-și consolideze independența și să se afirme în concertul statelor europene. O asemenea orientare se putea realiza fie printr-o poziție de neutralitate, fie printr-o politică de alianță cu o mare putere”⁸.

Între anii 1814—1878, respectiv între Congresul de la Viena și cel de la Berlin, istoria a confirmat că independența statelor mici nu a fost respectată, ele fiind de multe ori un mijloc de rezolvare a conflictelor dintre puterile europene.

„Titu Maiorescu, într-un răsunător articol publicat în revista *Deutsche Revue*, arată că politica unui stat nu trebuie să țină seamă de sentimente, ci să-și asigure sprijinul acelor puteri, care nu au nici un interes să se pună în calea progresului nostru”⁹.

Având în vedere atitudinea lipsită de amicitie a Rusiei față de România în timpul Congresului de la Berlin, când sudul Basarabiei — județele Cahul, Bolgrad și Ismail — au fost încorporate la Imperiul țarist —, apare ca firească ideea de neîncredere față de Petersburg care se acreditate în rîndul oamenilor politici români. „Deci era necesară apropierea României de un stat capabil să-i garanteze și la nevoie să-i apere integritatea în cazul cînd spinoasa problemă orientală va fi din nou activă pe scena diplomatică a Europei. Privirile oamenilor politici români s-au îndreptat spre Germania, atunci în plină ascensiune economică și politică”¹⁰.

Încă din anul 1880, după recunoașterea independenței de către Germania, Ion C. Brătianu, conducătorul guvernului român, a făcut o călătorie la Berlin, unde s-a bucurat de o primire bună la curtea imperială. Cu acest prilej Bismarck s-a arătat satisfăcut de înlăturarea dificultăților existente și a afirmat că „România va avea în Imperiul german un sprijin călduros, acuma cînd mărul discordiei drumurile de fier nu mai există”¹¹. Un nou semn al apropierii României de Tripla Alianță „este întrevederea lui I. C. Brătianu cu principele Bismarck în 26 august 1883. Decisive trebuie să fi fost explicațiile ce le-a avut regele nostru cu împărații Germaniei și Austriei în călătoria sa la Berlin și la Viena în august 1883”¹².

O succesiune de tratative ulterioare purtate de diplomații celor două țări au condus la încheierea tratatului secret de alianță între Austro-Ungaria și România, sub patronajul abil al cancelarului Bismarck.

Tratatul a fost semnat la Viena la 18/30 octombrie 1883, de contele Kalnoky și D. A. Sturdza, miniștrii de externe ai celor două părți implicate în semnarea acestui act. El conținea un preambul și șapte articole.

⁷ Emîl Diaconescu, *România și marile puteri după Congresul de la Berlin pînă la 1914*, Iași, 1937, p. 7.

⁸ Vasile Vesa, *România și Franța la începutul secolului al XX-lea — 1900—1916*, Cluj-Napoca, 1975, p. 7.

⁹ Emîl Diaconescu, *op. cit.*, p. 8.

¹⁰ Vasile Vesa, *op. cit.*, p. 7.

¹¹ Emîl Diaconescu, *op. cit.*, p. 10.

¹² Titu Maiorescu, *Istoria contemporană a României, 1868—1900*, București, 1925, p. 206.

Prin acest tratat secret România și Austro-Ungaria „și făgăduiau ajutor reciproc în cazul cînd, fără nici o provocare, ar fi suferit vreun atac din partea unei alte puteri“ (art. 2).

Tratatul era încheiat pe termen de 5 ani, cu clauza că, dacă nu era denunțat cu un an înainte de expirare, atunci i se prelungea durata de la sine cu încă 3 ani (art. 5).

Acest tratat încheiat între România și Tripla Alianță a fost reînnoit în anul 1892 la Sinaia, cu semnătura lui Al. Lahovary, apoi în 1896, tot la Sinaia, semnat de D. A. Sturdza. Altă reînnoire în 1902, la București, tot cu semnătura lui D. A. Sturdza.

Tratatul acesta, așa cum arăta C. Gane, „...rămase închis în casa de fier a regelui Carol, care nu-l arăta decît numai primilor miniștri“¹³.

În afară de I. C. Brătianu, P. P. Carp și D. A. Sturdza nimeni în țară, la data semnării și imediat după aceea, nu avea cunoștință de tratatul încheiat. Aceasta era dorința expresă a regelui Carol I, ca să se păstreze tăcerea asupra lui, mai întîi pentru a nu indispuce împotriva noastră Franța și Rusia, și în al doilea pentru a se evita inutile manifestări interne din partea franco- și rusofililor.

În aceeași zi cu tratatul dintre România și Austro-Ungaria, s-a semnat la Viena și tratatul de aderare a Germaniei la alianța româno-austro-ungară.

Semnarea acestor tratate de către România a reprezentat orientarea politicii externe către Puterile Centrale. Elementele care au condus la încheierea acestor tratate secrete trebuie căutate în presiunile exercitate de Austro-Ungaria asupra României, precum și lipsa unei alte puteri în Europa care să fi oferit „protecția“ promisă de Tripla Alianță „După dezamăgirea de la 1878 — România nu putea rămîne izolată, iar problema care se punea era de a se asigura împotriva Rusiei. Un minimum de garanție în acest sens putea găsi de partea triplei alianțe“¹⁴.

Dacă ne gîndim la „posibilitatea orientării României spre o altă mare putere, la o cercetare mai atentă a situației europene se poate observa că lucrul acesta era imposibil“¹⁵.

După anul 1878, la București, oamenii politici manifestau o creștîndă neîncredere față de politica țarismului rus în Peninsula Balcanică, iar Anglia era preocupată de expansiunea colonială; politica Franței urmărea în perioada aceasta să opună Germaniei un sistem de alianțe și să deponă eforturi pentru menținerea în centrul Europei a unui stat puternic, pe care să-l manevreze pentru intimidarea dușmanului său de la răsărit; în consecință România nu putea găsi sprijin nici din partea acestui stat și dacă ne amintim izolarea sa diplomatică, ca urmare a șocului produs de înfrîngerea din 1870, ajungem la concluzia că încheierea unui tratat de alianță cu această putere, Anglia sau Rusia, apare ca irealizabilă din cauzele arătate și în condițiile cînd României îi era necesar un sprijin loial față de politica abuzivă promovată la Viena.

Situația din Europa anilor 1885—1889 continua să fie încordată datorită creșterii pericolului de război la granița franco-germană, cît și din cauza contradicțiilor ruso-austro-ungare.

În martie 1888, regele Carol I a adus la guvern pe junimiști, în frunte cu Theodor Rosetti, în locul guvernului liberal condus de Ion C. Brătianu.

În această alegere regele fusese determinat și de rațiuni de politică externă. Carol I urmărea să asigure continuitatea politicii de apropiere de Puterile Centrale, în această direcție P. P. Carp devine ministru de externe, el dînd numeroase dovezi de fidelitate în acest sens. „Prin studiile făcute la Berlin și Bonn, Carp era un adînc cunoscător al culturii germane și avea întinse relații atît la Viena, cît și la Berlin“¹⁶.

¹³ C. Gane, P. P. Carp și locul său în istoria politică a țării, București, 1936, p.

¹⁴ I. C. Flîttă, Contribuții la istoria diplomatică a României în secolul al XIX-lea, p. 70.

¹⁵ Vasile Vesa, op. cit., p. 8.

¹⁶ Reprezentanțele diplomatice ale României, p. 171.

Referindu-ne la părerile unor deputați privind politica externă pe care trebuie să o urmeze România, amintim că unii apar ca adepții unei politici neutre, de neangajare a României, ei necunoscând tratatul încheiat în anul 1883. Deputatul N. Ionescu expune în anul 1888 ideea necesității ca România să nu fie „satelitul nici unei puteri” și că dacă ar fi cazul să înclinăm către o alianță aceasta nu ar putea fi decât cu puterile latine : Franța și Italia. Și alți politicieni, ca marele nostru om de stat Mihail Kogălniceanu, se pronunță că în relațiile externe România să nu fie amestecată în diferite alianțe, dar totuși să-și apere independența în cazul unui atac din partea unei țări străine. La 14 decembrie 1888, în ședința Adunării deputaților, Kogălniceanu arată : „cea mai bună politică este aceea a strămoșilor noștri, adică de a fi bine cu toți, de a nu ne lega de nimeni și cu nimenea. Dacă voim a avea pace trebuie să ne ferim a face război, ca armata noastră să nu fie avangarda cutărui puteri mari ; armata noastră înainte de război să nu fie aliata nimănui. Așa dar, la hotare ea să fie amica aceluia care vor respecta hotarele noastre și dușmane aceluia care le vor căia”¹⁷.

În anul 1889 s-a organizat în capitala Franței, la Paris, o expoziție universală. În scopul participării la această expoziție, în Adunarea deputaților din 15 decembrie 1888 deputatul N. Blaremburg a propus o sumă de 200 000 lei pentru a acoperi cheltuielile de prezentare cu demnitate a țării noastre la această expoziție. Prințul George Bibescu, născut în anul 1834, fiind al treilea fiu al domnitorului Gh. Bibescu, organizează „în calitate de președinte al comitetului național secția română a expoziției de la Paris”¹⁸.

...În cursul anului 1892 regele Carol I este preocupat pentru prelungirea tratatului din anul 1883, care rămăsese valabil până în octombrie 1891. Dar iscălirea de prelungire a acestui tratat de către guvernul României, în iulie 1892, a trecut printr-o seric întregă de greutate, generate de persecuțiile și nedreptățile regimului maghiar față de românii din Transilvania, acestea atingând o violență rară în perioada respectivă. Austro-Ungaria și Germania au simțit pulsul din România. Ambele au hotărât să trimită la București noi miniștri, diplomați încercați, cu misiunea de a sonda terenul și a hotărî pe guvernanții români să accepte iscălirea de prelungire a tratatului încheiat la 30 octombrie 1883.

În calitate de ministru al Austro-Ungariei la București, este trimis contele Agemor Goluchowski, iar ministrul de externe al Germaniei a hotărât a trimite ca ministru la București pe Bülow, fost consilier de ambasadă în capitala Rusiei. Dacă fostul cancelar al Germaniei, Bismarck, nu acordase decât o importanță secundară tratatului cu România, succesorul său cancelarul Caprivi (1831—1899), mai influențat de Austro-Ungaria, îi acorda o mult mai mare valoare. Tratatul, spunea el, „asigură acoperirea flancului aliatei noastre Austro-Ungaria în caz de război și pentru noi are o mare importanță”¹⁹. Rezultă că dacă România în cazul unui conflict militar ar fi de partea Rusiei, situația politică și militară a Germaniei și Austro-Ungariei ar deveni extrem de complicată. Iată de ce Berlinul și Viena puneau atîta preț pe prelungirea tratatului de alianță al României cu Puterile Centrale și încredințase această misiune lui Bülow și respectiv Goluchowski, diplomați cu vechime și de mare abilitate.

În memoriile sale Bülow, referindu-se la discuțiile cu regele Carol I privind reînnoirea tratatului, arată cadrul situației externe formulat de acesta : „A rămîne cu Germania în bune, ba chiar cu intime legături nu ar fi prea greu. Sînt în adevăr în România multe simpatii față de Franța, însă faptul că francezii își arată atît de pătimași și de zgomotos entuziasmul lor pentru Rusia, mai răcește puțin aceea simpatie a românilor. Nu vreau să provocăm Rusia ; vrem să facem tot ce ne stă în putință pentru a înlătura un război cu ea”²⁰.

¹⁷ „Dezbaterea Adunării deputaților 1888—1889”, p. 274—275.

¹⁸ *Ibidem*, p. 310.

¹⁹ George Fotino, *Les missions de Goluchowski et de Bülow auprès du roi Carol I en Roumanie*, extrait de la „Revue d'Histoire Diplomatique”, Paris, (septembrie 1932) p. 9.

²⁰ C. Gane, *op. cit.*, p. 145.

În cele din urmă tratatul de prelungire a alianței dintre România și Austro-Ungaria este semnat la 13/25 iulie 1892, la Sinaia.

Evenimentele din Transilvania între anii 1892—1894, când autorii Memorandumului din 1892 sînt condamnați în urma procesului de la Cluj, din mai 1894, au produs la București o vie agitație îndreptată împotriva politicii promovată de guvernul maghiar. În legătură cu opinia unor oameni politici din România privind situația din Transilvania, interesantă apare poziția lui Vasile M. Kogălniceanu. Acesta arăta în anul 1895 că „nu putem lăsa să se distrugă cu violență naționalitatea română de peste Carpați, căci aceasta ar pune în joc propria noastră existență a României de dincoace de Carpați”²¹.

În continuare, răspunzînd ziarului maghiar „Pesta Lloyd”, V. M. Kogălniceanu arată că pentru normalizarea relațiilor între români și unguri ar fi necesar pentru cei trei milioane de români de pe versantul nordic al carpaților, următoarele :

„— autonomie națională a comunei și comitatului. Populația localităților locuite de cetățeni de deosebite limbi va statornici limba administrației prin majoritate ;

— un număr proporțional de deputați români și introducerea votului universal, direct, secret și necondiționat ;

— drept de întruniri, de propagandă și petiționare ;

— libertate absolută a presei”²².

Ca o concluzie la problema luptei românilor din Transilvania între anii 1890—1894 împotriva politicii de deznaționalizare a guvernelor de la Budapesta, sprijinite de Viena, în lumina politicii externe a României în timpul respectiv, se poate spune că deși guvernul nu a sprijinit această acțiune, au existat cazuri cînd diferiți oameni politici au luat poziție pentru susținerea ei.

Putem spune că în ultimele două decenii ale secolului al XIX-lea, în politica externă, în relațiile sale internaționale, România și-a manifestat dorința de a rămîne cît mai mult cu putință în afara unui conflict european, avînd ca obiectiv principal plasarea neutralității țării noastre sub protecția și garanția Triplei Alianțe, urmărind totodată desfășurarea unei politici de bună vecinătate cu toate statele și menținerea integrității sale teritoriale.

LES RELATIONS EXTERNES DE LA ROUMANIE APRÈS LA CONQUÊTE DE L'INDÉPENDANCE D'ÉTAT, 1878—1900

R é s u m é

La conquête de l'indépendance d'état par la Roumanie par suite de sa participation à la guerre des années 1877—1878, a mené à l'augmentation de son prestige dans le plan européen et a crée la possibilité que les masses populaires puissent développer dans des conditions plus favorables tant la lutte de libération sociale, que celle pour la réalisation de l'état unitaire roumain, idéal séculier de notre peuple.

Après le Congrès de paix de 1878, la Roumanie commence à occuper une place plus importante dans la sphère des intérêts des grands pouvoirs européens ; la position stratégique, ses richesses naturelles ont déterminé que les grands états capitalistes d'Europe soient préoccupés dans le plus haut degré pour augmenter leur influence dans notre pays.

Les premiers états qui ont reconnu l'indépendance de la Roumanie ont été l'Autriche-Hongrie et la Russie, pendant l'automne de l'année 1878.

²¹ V. M. Kogălniceanu, *Răspuns ziarului „Pesta Lloyd”, București, 1895, p. 5.*

²² *Ibidem, p. 12—13.*

Durant les années 1878—1879 l'indépendance de la Roumanie a été reconnue par tous les états voisins. Se sont établies des légations à Athènes, Berlin, Belgrade, Constantinople, Londres, Petersbourg, Rome, Vienne, et plus tard avec d'autres états aussi.

La politique externe que la Roumanie a promu après les événements des années 1877—1878 a été celle d'un état européen petit, pas encore consolidé et qui poursuivait moyennant sa politique, la consolidation de son indépendance et son affirmation dans le concert des états européens. En octobre 1883 à Vienne est signé un traité d'alliance entre la Roumanie et l'Autriche-Hongrie auquel a adhéré aussi l'Allemagne. Les éléments qui ont conduit à la conclusion de ces traités secrets, doivent être cherchés dans les pressions exercées par l'Autriche-Hongrie sur la Roumanie, et aussi dans l'absence d'un autre pouvoir en Europe qui ait offert „la protection“ promise par la Triple Alliance.

Dans cette période certains hommes politiques roumains tel que N. Ionescu, M. Kogălniceanu et d'autres, quand ils se rapportent à la politique externe que la Roumanie doit mener, ils émettent l'idée d'un politique neutre, qui n'engage pas le pays, puisqu'ils ne connaissaient pas le traité conclu en 1883, qui conformément au désir exprès du roi, n'a pas été communiqué qu'aux premiers ministres et ça, dans le but de ne pas indisposer contre nous la France et la Russie et aussi pour éviter les inutiles manifestations internes de la part des franco et russo-fils.

On peut affirmer que dans les dernières deux décennies du XIX-e siècle, dans la politique externe et ses relations internationales, la Roumanie a manifesté son désir de rester le plus possible hors d'un conflit européen, étant donné qu'elle avait comme principal objectif celui de placer sa neutralité sous la protection et la garantie de la Triple Alliance, et en même temps de déployer une politique de bon voisinage avec tous les états et de maintenir son intégrité territoriale.